

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Zatik Zsuzsanna Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... (...) felperesnek a Gárdos, Füredi, Mosonyi, Tomori Ügyvédi Iroda (....) által képviselt ...(...) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. július 4-én kelt 15.P.26.588/2009/29. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint az alperes jogelődje a ...és a felperes 2008. január 8. napján számlavezetési és befektetési szolgáltatási keretszerződést kötött, mely szerint az alperesi jogelőd felperes részére megnyitja a szerződés egyes pontjában meghatározott értékpapírszámlákat, ezt követően a felperes a keretszerződésben meghatározott feltételekkel tőzsdén kívüli és tőzsdei értékpapírra vagy más befektetési eszközre adásvételi szerződések létesítésére vonatkozó egyedi bizományi megbízásokat adhat alperes jogelődjének, melyeket az ott meghatározott feltételekkel kell teljesíteni.

Alperesi jogelőd a felperes részére értékpapír-letéti számlát nyitott a nyomdai úton előállított értékpapírok nyilvántartására, és értékpapírszámlát a dematerializált értékpapírok nyilvántartására.

A felperes köteles volt a megbízás megadásával együtt annak fedezetét alperesi jogelőd számára biztosítani, aki a felperes számára vásárolt értékpapír ellenértékével megterheli a szerződés szerint a felperes bankszámláját, az

értékpapírt jóváírja az értékpapírszámlán, az értékpapír elidegenítésekor pedig megterheli az értékpapírszámlát, az ellenértéket jóváírja a felperes bankszámláján.

A szerződés 2. pontja további, a megbízással kapcsolatos alperesi kötelezettségeket tartalmazott. A 11. pont rögzítette, a szerződésben nem szabályozott kérdésekben alperesi jogelőd befektetési szolgáltatásokra vonatkozó üzletszabályzata, az annak mellékletét képező díjtételek, a bank számára pedig a lakossági banki szolgáltatásokra vonatkozó általános üzleti feltételek, valamint a kamat- és díjtételek (a továbbiakban: ÁSzF) rendelkezései az irányadók.

A felperes a szerződés aláírásával igazolta, a szerződéskötés előtt átvette, elolvasta, megértette és fenntartás nélkül elfogadta az ÁSzF valamennyi rendelkezését, s igazolta, hogy alperesi jogelőd megvitatta vele a szokásos piaci gyakorlattól eltérő újszerű vagy alperesi jogelőd felelősségét egyoldalúan meghatározó rendelkezéseket, ezeket tudomásul vette és kifejezetten elfogadta. Továbbá az alperesi jogelődtől a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) 115.§-a szerinti teljes tőkepiaci felvilágosítást megkapta, tudomásul vette, hogy - adott befektetési eszközre vonatkozó ajánlattételi dokumentáció kifejezetten eltérő rendelkezése hiányában - a befektetések nem tekinthetők betétnek vagy más hasonló kötelezettségvállalásnak, azok biztosítva egyébként nincsenek. A befektetések kockázatoknak vannak kitéve, ez magába foglalhatja a befektetett tőkeösszeg vagy annak egy része esetleges elvesztését is.

A ... bejegyzett kibocsátó a ...cégcsoport által szervezett kötvényprogramokban bocsátott ki kötvényeket, melyek túlnyomó részét immobilizálta, a kötvényeket összevont címletben (...) letétbe helyezte. E fizikailag is létező összevont címletű kötvény a letétkezelőnél maradt, a kötvények papíralapon nem kerültek a befektetők birtokába. A központi értékpapír-letéteményes számlákat vezetett a befektetési szolgáltatásokat ellátó bankok, intézmények számára, azok pedig számlákat vezettek az ügyfelek számára. A ..., mint kibocsátó a ... (...), mint forgalmazó és a ..., mint garantőr által feltétel nélkül garantált 2011. március 14-én lejáró, Írországban és Magyarországon forgalmazott terménykosárhoz kötött három éves EUR denominációjú, lejáratkor 100%-ban tőkegarantált kötvényeket bocsátott ki 2008. februárban.

A felperes, mint megbízó 2008. február 28. napján strukturált devizakötvény vételére bizományosi megbízási szerződést kötött alperesi jogelőddel - 100 darab 1.000 euró névértékű - összesen 100.000 euró névértékű, a ...által kibocsátott, terménykosárhoz kötött három éves EUR denominációjú, lejáratkor 100%-ban tőkegarantált kötvény megvásárlására. A megállapodás szerint a bizományos az

ügylet teljesítését követően az értékpapírokat úgy bocsátja a megbízó birtokába, hogy jóváírja a megbízó értékpapír letéti számláján.

A 2008. március 18. napján alperesi megbízás teljesítését visszaigazolta, közölte, a megvásárolt értékpapírokat a ...letéteményesnél helyezte letétbe, hogy alperesi jogelőd számláján megjelöléssel tartják nyilván, a vételi megbízás ellenértékével megterhelték a felperes számláját.

A felperes 2008. március 14. napján az alperes részére megfizetett a kötvények ellenértékéért 100.000 eurót és 1.200 euró díjat.

A felperes 2008. április 29-én alperesi jogelőddel bizományosi szerződést kötött - 100 darab 1.000 euró névértékű - összesen 100.000 euró névértékű ... négyéves ... és ...indexekhez kapcsolódó tőkegarantált kötvények vásárlására.

A ... 2008. május 19-én a megbízás teljesítését az előző kötvényvásárláshoz hasonlóan visszaigazolta.

A felperes 2008. május 13. napján megfizette a 100.000 eurót és az 1.200 euró díjat.

A kibocsátásról 2008. márciusában készült összefoglaló - mely a tájékoztató bevezető része - szerint befektetői döntést csak a tájékoztató egészének ismeretében lehet hozni. A tájékoztató összefoglalóból, értékpapírjegyzékből, regisztrációs okmányból állt, az összefoglaló ismertetve egyebek mellett a kibocsátó és a garanciavállaló társaságok adatait, a garancia tartalmát, a magyarországi forgalmazót, az értékpapírok típusát, fajtáját, a vezető forgalmazót, a nyilvános forgalomba hozatallal kapcsolatos rendelkezéseket. A kötvényeket Magyarországon és Írországból hozták forgalomba. Az összefoglaló tartalmazta a tájékoztatást a kockázati tényekről, mely szerint a kötvényekbe történő befektetés magas kockázattal jár, nem biztos, hogy a kötvényekkel kapcsolatban aktív másodpiac fog kialakulni. A „tőkepiaci tájékoztatás befektetési eszköz egyes adatairól” tartalmazta, hogy a futamidő három év, alacsony kockázatú, növekedés a befektetés célja, az elszámolási rendszert és azt, hogy a kötvényekre vonatkozó jog az angol, a garanciát a „New York-i törvények” szabályozzák. A kockázatok között említésre került, hogy a kötvényekre vonatkozó feltételek módosulhatnak, egyebek mellett fizetéseképtelenség esetén.

Tartalmazta azt is, alperes jogelődje forgalmazóként jár el a szóban forgó kötvények vételével kapcsolatban, kaphat díjat, jutalékot vagy más ellenszolgáltatást azért,

hogy a kötvényt az ügyfél megvásárolja vagy eladja. Az alperes jogelődje kizárta a felelősségét a kötvényekkel kapcsolatban, kijelentette, hogy ezeket nem garantálja, a befektetési döntés meghozatalát megelőzően az ügyfél teljes mértékben megértette a gazdasági kockázatokat és előnyöket, és saját maga jutott arra az elhatározásra, hogy a befektetés megfelel a céljainak, és hogy képes felmérni a kockázatot.

A megkötött bizományosi szerződések tartalmazták, hogy a felperes az alperestől a Tpt. 115.§-a szerinti teljes körű tőkepiaci felvilágosítást megkapta az ügyletről, beleértve különösen annak kockázatáról, lényeges információiról, és a megbízást a tőkepiaci kockázatok ismeretében kötötte meg. A felperes nyilatkozott, a bizományos üzletszabályzatát megismerte, annak ismeretében köt szerződést, valamint megerősítette, hogy az „értékpapírra vonatkozó tőkepiaci tájékoztatás, befektetési eszköz egyes adatairól” elnevezésű dokumentumot előzetesen átvette, megértette és ennek ismeretében elfogadja a strukturált befektetési eszközökbe történő befektetés kockázatát. A szerződés 8. pontja tartalmazta: „felperes tudomásul veszi, hogy az értékpapírok értéke a belőlük származó jövedelem a befektetés időpontjához képest csökkenhet, a befektetések kockázatoknak vannak kitéve, melyek magukba foglalhatják a befektetett tőkeösszeg vagy annak egy része esetleges elvesztését is, alperes nem felel a nem általa kibocsátott értékpapírok alapuló fizetési kötelezettségekért. A szerződés 9. pontja szerint: „a nem szabályozott kérdésekben a bizományos üzletszabályzata, a keretszerződés, a tőkepiaci törvény, valamint a Ptk. az irányadó”.

Alperesi jogelőd 2008. október 6. napján kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy a ... 2008. szeptember 15-én csődvédelmi eljárást kezdeményezett. A tájékoztatás tartalmazta, a felperesnek milyen lehetőségei vannak követelése érvényesítésére, a kötvényekből eredő kötelezettségek teljesítéséért elsősorban a kibocsátó felel, a majdani követelés kibocsátótól való behajtása nem kizárt, a garanciavállalóval szemben azonban a csődeljárásban kell igényt élni. Továbbá tájékoztatta a felperest, a csődeljárásban e követelés fedezet nélküli, az alperes ezért a számlakivonaton e kötvények tekintetében innentől kezdve „nem elérhető” értékmegjelölést szerepeltet. Ezt követően alperesi jogelőd folyamatosan tájékoztatta a felperest a fizetéseképtelenségi eljárások alakulásáról.

A kibocsátó 2008. szeptemberében a holland csődtörvény alapján átmeneti felmentést kapott fizetési kötelezettségei teljesítése alól. 2008. október 8. napján a bíróság kimondta a társaság fizetéseképtelenségi eljárásának megindítását, kirendelt ügyvivő, csődgondnok került kinevezésre.

A felperes 2009. augusztus 17. napján kelt levelével mindkét bizományosi szerződést megtámadta, felszólította alperesi jogutódként a ..., hogy az eredeti állapot helyreállításaként nyolc napon belül írja jóvá felperes számláján az átadott 200.000 eurót. Arra hivatkozott, az értékpapírok nem lehívhatókká váltak, a másodlagos kereskedelmük megszűnt, a tőkegaranciát vállaló bank helyzete nehezülése már 2006. évben megindult, erről alperesnek, mint szakcégnek már voltak információi, de ezt előle elhallgatta, erről őt nem tájékoztatta, felperest ezzel tévedésbe ejtette, nem volt abban a helyzetben, hogy befektetéseire vonatkozóan reális döntést hozzon.

A ... a 2009. szeptember 25. napján kelt válaszlevelében közölte, a kötvények tájékoztatói, illetve a bizományosi szerződés alapján nem terheli jogi felelősség, a követelés idő előtti is, mivel a kötvények nem jártak le, azok csődeljárás keretében történő megtérülése bizonytalan. A fizetési felszólításnak nem tett eleget.

Felperes 2009. október 30-án nyújtotta be keresetét a ... és annak ..., mint alperesek ellen. Alperesi jogelőd 2009. január 1. napjával beolvadás útján megszűnt, a cégbíróság törölte a cégjegyzékből, jogutódja az írországi székhelyű ...alperes lett.

(A forint - euró hivatalos ...középárfolyama 2009. október 30. napján 272,5 forint/euró volt.)

A felperes végleges keresetében kérte alperest 202.400 euró, ezen összegből 101.200 euró után 2008. március 14-től, további 101.200 euró után 2008. május 13. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félével megelőző utolsó napon érvényes ... irányadó kamatláb szerinti mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kötelezni. Elsődlegesen a bizományosi szerződések semmisségére, másodlagosan azok megtámadás folytán bekövetkezett érvénytelenségére hivatkozott, s a Ptk. 237.§ (1) bekezdése alapján eredeti állapot helyreállítása címén kérte alperest a kötvények vételárának és a díjként kifizetett összegeknek a visszafizetésére kötelezni.

Elsődleges keresete a semmisség megállapítására irányult, arra hivatkozva, alperesi jogelőd bemutatóra szóló immobilizált értékpapírt hozott forgalomba, olyan értékpapírok megvásárlását és tulajdonjogának megszerzését vállalta, melyek, mint kötvények a magyar jog szerint nem jöttek létre, ugyanis kibocsátásuk a Tpt. 6.§ (3) bekezdésébe ütközött, ezért a Ptk. 200.§ (2) bekezdése alapján a szerződések semmisek. A bizományosi szerződések a Tpt. 17.§ (3) bekezdése miatt is semmisek, a ...és a ...alkalmazási területe az eurózóna, melynek Magyarország nem tagja, a Tpt. 6.§ (3) bekezdése az EKSZ 58. cikk (1) bekezdés b) pontjának megfelelő, a közrend és közbiztonság által indokolt tilalmat fogalmaz meg. Ha a

bíróság nem fogadja el a bizományosi szerződést, mint az értékpapír adásvételére vonatkozó szerződést, akkor a szerződések a Ptk. 227.§ (2) bekezdése alapján, mint lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződések semmisek. Alperesi jogelődnek lehetősége volt arra, a kötvényeket dematerializált, névre szóló értékpapírként hozza forgalomba, mely megfelelt volna a magyar jogszabályoknak.

A másodlagos kereset a szerződések megtámadására tévedés jogcímén hivatkozott a Ptk. 210.§ (1) és 236.§ (1) bekezdése felhívása mellett. Előadta, alperesi jogelőd elhallgatta a kibocsátó, illetve a garanciavállaló gazdasági helyzetre vonatkozó lényeges adatokat, melyek befolyásolhatták volna a befektetési döntés meghozatalánál. Alperesi jogelőd nem tájékoztatta az amerikai pénzügyi piacot 2007. tavaszán jellemző helyzetről, arról, a garanciavállalónak már 2007. első negyedévében 459 millió USD nem realizált vesztesége volt a másodlagos hitelágazatában, annak feladására kényszerült. Nem beszélt a másodlagos jelzálogpiac összeomlásáról, melyben a garanciavállaló és a kibocsátó is érintett volt, sőt második vásárlása idején újabb cikkek jelentek meg arról, hogy a ... lesz a következő nagy bank, mely belebukik a másodlagos jelzálogpiaci válságba. Alperest bizományosként, forgalmazóként a neki nyújtott ... szolgáltatás kapcsán is terhelte volna tájékoztatási kötelezettség. Tévedésben volt abban is, valójában nem bizományi, hanem egyszerű megbízási szerződést kötött, a kötvényeket jegyzés útján szerezte meg, azonban a bizományi szerződés nem erre, hanem adásvételi szerződés megkötésére irányult. Alperesi jogelőd nem hívta fel a figyelmet arra, hogy a kötvény tulajdonjog megszerzésére nem a magyar jog, hanem a kibocsátás helye szerinti jog az irányadó. A tulajdonszerzés a magyar jognak nem felel meg, nem dematerializált, hanem immobilizált értékpapírt vásárolt és tulajdonjogának igazolására nincs alkalmas dokumentuma, csak 2009. évben keletkezett rendelkezési joga a referencia nyilvántartási szám átvételével, értékpapírával a futamidő alatt nem tudott rendelkezni. Alperes a forgalmazási számla jogi státuszát nem tudta jogszabályi rendelkezésekkel kellően igazolni, az értékpapír tulajdonjoga megszerzésében és birtokba lépésében való tévedését illetően is hivatkozott arra, ezt alperesi jogelőd okozta, felismerhette volna. Hivatkozott a 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bsztv.) 40-44.§-aira, arra, alperesi jogelőd e jogszabályi tájékoztatási kötelezettsége megszegése esetén a szerződés megtámadható, a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása nem csak szerződésszegés, hanem a szerződés érvénytelenségéhez is vezethet. A megtámadási határidő a megtámadásra okot adó tény felismerésekor kezdődött, így a megtámadási keresete nem késett el, az átadott dokumentumok alapján a jegyzés ténye nem volt felismerhető, arra a dokumentumok nem hivatkoztak, az időpontokból sem következett a jegyzés ténye egyértelműen. Alperesi jogelőd rábeszélésére kötötte meg a szerződéseket, tévedését az alperes okozta, felismerhette, így a szerződés érvénytelen. A bizományosi szerződés nem csak „facere” szolgáltatás, hanem „dare” eleme is van, ami a tulajdonjog átruházását is biztosítja, nincs akadálya az eredeti állapot helyreállításának.

Harmadlagosan, a forgalmazási számlán történő jóváírás nem jelenti a szerződés teljesítését, annak hiányában a szerződés megszűnt, a Ptk. 319.§ (2) bekezdése alapján az alperesnek el kell számolnia és vissza kell fizetnie a pénzforgalmi

számlájáról levett összegeket. A forgalmazási számláról a keretszerződésben, üzletszabályzatban nincs rendelkezés, így az ott nyilvántartott értékpapírokkal az alperes nem teljesítette a szerződést, a forgalmazási számla vezetésének nincs jogszabályi alapja.

Negyedleges jogcímként szerződésszegésre hivatkozott, kifejtette, alperes a bizományosi szerződés általa állított teljesítése után nem tájékoztatta a kibocsátó anyagi helyzetének drasztikus változásáról, ezzel megszegte a befektetési szolgáltatási üzletszabályzat 2006. szeptember 25. napjától hatályos változatának, illetve a 2007. évi CXXXVIII. törvény több pontját. A 2008. márciusi szerződésre vonatkozóan alperes elhallgatta az árfolyam 20%-os esését, nem tájékoztatta a ... helyzetéről, ennek hiányában 2008. márciusában biztosan nem kötött volna újabb szerződést. Ebben a körben a meghallgatott privátbankár előadására is hivatkozott. Szakértő kirendelését kérte abban a körben, hogy alperesi jogelődnek kellett volna ismernie ezeket az információkat, de erről nem kapott tájékoztatást, nem diverzifikálta a portfóliót. Szerződést segezt akkor is, mikor nem a szerződésnek megfelelően teljesítette a bizományosi szerződést, nem értékpapírszámlán írta jóvá az értékpapírokat, hanem forgalmazási számlán, ezért nem tudott korlátozásmentes tulajdont szerezni. Kérte ismételten meghallgatni ..., továbbá a Pp. 155/A §-a szerint előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését abban a kérdésben a „tőke szabad áramlásának elve kizárja-e azt, hogy a tagállam a nemzeti piacára történő belépéskor mindenkire kiterjedő feltételeket határozzon meg a pénzmosás, terrorizmus megakadályozása érdekében”.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, alperesi jogelőd a kötvények magyarországi fogalmazását végezte, a perbeli jogviszonyban felperes megbízóként, ő pedig bizományosként járt el. A felperes tudomásul vette, hogy vagyontárgyát a tőkepiac hatásaitól teszi függővé. A kötvények vásárlásakor felhívta a felperes figyelmét a kockázatokra, ezt már a keretszerződés is tartalmazta, de arról az üzletszabályzat, a bizományosi szerződés, a terméktájékoztató és az ügyféltájékoztató is rendelkezett.

Az elsődleges és másodlagos, a bizományosi szerződések érvénytelenségére irányuló keresetet az eredeti állapot helyreállításának lehetetlensége miatt kérte elutasítani. Utalt az 1/2010. (VI.28.) PK véleményre, kifejtette, a bizományos ügyviteli jellegű „facere” szolgáltatást nyújt, melynek visszaadására nincs lehetőség, az eredeti állapot helyreállítása csak tulajdonjog átruházásra irányuló szerződések esetén lehetséges. Eredetileg is irreverzibilis szolgáltatásoknál kizárt az eredeti állapot helyreállítása, érvényessé és hatályossá nyilvánítás sem jöhet szóba, a bizományosi szerződésből fakadó kötelezettségeit mindkét fél teljesítette.

Az elsődleges keresetre vonatkozóan kifejtette, a bizományosi szerződések érvényesek, a magyarországi forgalomba hozatal megfelelt az akkor hatályos rendelkezéseknek, a 2003/71. EK irányelv rendelkezéseinek megfelelt a magyar szabályozás, hivatkozott a 88/361 EKG irányelvre is. A kötvények Írországban, az ottani felügyelet jóváhagyásával, immobilizált formában kerültek kibocsátásra, erről a PSzÁF is megfelelően tájékoztatást kapott.

A felperes közrendi hivatkozására előadta, ilyen szintű korlátozás ellentétben állna az arányosság elvével, immobilizált értékpapírok esetén is azonosíthatók a tulajdonosok, mint dematerializáció esetén mindkét megoldás alkalmas a pénzmosás elleni küzdelemre.

A Tpt. 6.§-ára való hivatkozás téves, a tőkepiaci gyakorlat szerint több bank forgalmaz global note értékpapírt. E körben az PSzÁF levelére is hivatkozott, mely az álláspontját alátámasztja.

A másodlagos keresetet elkészttség miatt kérte elutasítani, a megtámadási határidőt lekésztte a felperes. A szerződések aláírásával igazolta azon dokumentumok átvételét, ismeretét, melyek birtokában az általa hivatkozott körülményeket fel kellett ismernie, így a megtámadási határidő kezdő időpontja a szerződéskötés volt. Érdemben is kérte a kereset elutasítását, felperes a tévedés tényét nem bizonyította, de azt nem is ő okozta és nem is ismerhette fel. Felperes által hivatkozott körülmények nem lényegesek, és az általa hivatkozottak tekintetében tájékoztatási kötelezettség nem terhelte. A szerződéskötéskor a felperest megfelelően tájékoztatta, nem a Tpt. 5.§ (1) bekezdés 16. pontja szerinti befektetési tanácsadóként járt el, így nem kellett a kibocsátó és a garanciavállaló részletes gazdasági helyzetéről tájékoztatni a felperest. E körben információt nem adott, így annak valótlanásával megtéveszteni sem tudta a felperest. A szükséges tájékoztatás a keretszerződés, a bizományosi szerződésben foglalt tájékoztatás és a terméktájékoztatás alapján megtörtént. A befektetés kockázatára kifejezetten felhívta a felperes figyelmét. A PSzÁF közleményre is utalt, mely rögzítette, alperesi jogelőd a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el a szerződéskötést megelőző ügyfél-tájékoztatással kapcsolatban. Kérte a kárigény elutasítását is.

A harmadlagos kereseti kérelem elutasítását azért kérte, mert a bizományi szerződésből eredő kötelezettségeit teljesítette, a kötvényeket kibocsátási eljárás során jegyzéssel szerezte meg a felperes javára, értékpapír letéti számlát nyitott részére, a kötvényeket jóváírta, ez az eljárás az üzletszabályzattal és a keretszerződéssel is összhangban állt. A kötvények okirati formában kiállított bemutatóra szóló értékpapírnak minősültek, a jóváírással a Ptk. 338/B § (2) bekezdése szerinti birtokbaadás megvalósult. A felperes a forgalmi számlán - mely értékpapír letéti számlának minősül - történt jóváírással megszerezte a kötvények felett a jogi uralmat, tulajdonjogát igazolni tudta, a kötvényekkel rendelkezhetett. Az immobilizált értékpapírok a dematerializált papíroktól csak a mögöttes jogi koncepcióban térnek el, a forgalmazási számla értékpapír letéti számla jellegű, a fizikai átadás nélküli birtokátruházás módja az értékpapír letéti számlán történő jóváírás, ez megtörtént, erről tájékoztatta a felperest. A felperes a kötvényeket saját tulajdonában álló értékpapírként jelenthette be a csődeljárásban. A negyedleges kereseti kérelemmel kapcsolatban elsősorban a per megszüntetését kérte a Pp. 130.§ (1) bekezdés g) pontja és 157.§ a) pontja alapján, másodlagosan azt érdemben is kérte elutasítani, azzal, jogellenes magatartást nem tanúsított, továbbá amennyiben felperesnek keletkezett volna kára, az összecszerűség az esetben sem állapítható meg a kifizetések későbbi időpontjára tekintettel.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során fogatosította a felperes és ...meghallgatását.

A felperes többek között előadta, több bankkal áll és állt kapcsolatban, mindenhol privátbankára van, privátügyfélként kezelik, elvárása volt, hogy az általa előre elmondott paraméterek szerint tegyenek javaslatot a vagyona kezelésére. Korábban kötvényeket vásárolt, részvényeket nem, fontos volt, hogy csakis kizárólag tőkegarantált befektetési lehetőségeket válasszon. Korábban külföldi cég által kibocsátott kötvényt is vásárolt már.

... - aki 2002. és 2009. között dolgozott a ..., felperessel, mint kiemelt ügyféllel kapcsolatban állt - többek közt előadta, 2008. február-májusban komoly áttekintést a piaci helyzet vonatkozásában a felperessel nem tett, az ő befektetése a tőkegarantáltság miatt konzervatívnak minősült, a piac alakulása nem nagyon érintette, arra, hogy a kibocsátó csődbe megy, nem lehettek felkészülve. Konkrét tudomása nem volt az amerikai piaci helyzetről ezen időszakban. A kibocsátóról, amit tudott, azt elmondta, így többek közt, hogy az egyik legnagyobb amerikai pénzintézetéről van szó, lehet, említésre került az is, kiváló hitelminősítést kapott.

A Fővárosi Törvényszék a 2012. július 4-én kelt 15.P.26.588/2009/29. számú ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.355.367 forint perköltséget.

A határozat indokolásában a Ptk. 507.§, 510.§, 513.§-ai felhívása mellett utalt arra, a bizományi szerződés teljesítése során két szerződés összekapcsolódását kell vizsgálni, egyrészt a megbízó és a bizományos közötti jogviszonyt; másrészt a bizományos és a harmadik személy között létrejött szerződést. A bizományi szerződés alapján kötött adásvételi szerződés a bizományossal szerződő féllel szemben a bizományost jogosítja és kötelezi, ugyanakkor a bizományos a megbízóval elszámolni köteles.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság kifejtette, alperesi jogelőd, mint bizományos által vállalt szolgáltatás „facere” jellegű volt, „tevést” vállalt, s mivel ezt alperes teljesítette, felperes a kötvényeket megszerezte, az eredeti állapot helyreállítására - az irreverzibilis szolgáltatásra figyelemmel - nincs lehetőség, az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény is ezt támasztja alá. Az a felperesi állítás pedig nem volt megállapítható, hogy alperes maga is vétel útján szerezte meg a kötvényeket. A perbeli szerződések esetleges érvénytelensége esetén a bizományos alperesi jogelőd által a bizományi szerződés teljesítése érdekében megkötött szerződések érvényesek maradnak, az eredeti állapot helyreállítására ezért sem lenne lehetőség. Alperesi jogelőd a kötvényeket a bizományosi szerződésekben foglaltak szerint szerezte meg a felperes javára, azokat nem „saját számlásként” teljesítette, de ilyen ügylet esetén sem lenne alapos a kereset a Ptk. 510.§ (1) és (2) bekezdése értelmében.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, vizsgálta, hogy az immobilizált perbeli értékpapírok magyarországi nyilvános forgalomba hozatala sértette-e a Tpt. 6.§ (3)

bekezdésében foglalt rendelkezéseket. A perbeli esetben az értékpapírok belföldi nyilvános értékesítésre történő felajánlására került sor, a Tpt. 20.§ (5) bekezdésében, 36.§ (2) bekezdésében írtak az irányadók, amely jogszabályi előírásoknak a perbeli értékpapírok forgalomba hozatala megfelelt. A 2003/71/EK irányelv (prospektus irányelv) szabályainak Tpt.-be történő beillesztése megtörtént, az irányelv a belső piac elérésének alapvető eszköze, a kibocsátó számára egységes engedély - „single passport” megadása révén - elősegíti a hatékony és költségkímélő tőkéhez való legszélesebb körű hozzáférést. A perbeli kötvények nyilvános forgalomba hozatalára Írországban, illetve a PSzÁF értesítését követően Magyarországon került sor. A „prospektus irányelv” 17.§ és 18.§-a szerint, ha a nyilvános ajánlattételre, forgalomba hozatalra több tagállamban kerül sor, és bármely érintett tagállam illetékes hatósága a tájékoztatót jóváhagyta, az a másik államban is érvényes, feltéve, hogy a fogadó tagállam illetékes hatóságának értesítése megtörtént. A nem vitatott tényállás szerint az írországi engedély rendelkezésre állt, s a PSzÁF értesítése is megtörtént, a Tpt. 36.§ (2) bekezdésének betartása hiányára egyik fél sem hivatkozott, így az értékpapírok forgalomba hozhatóak voltak akkor is, ha nem feleltek meg a Tpt. 6.§ (3) bekezdésének, mely szerint nyilvánosan forgalomba hozni kizárólag névre szóló és - állampapír kivételével - kizárólag dematerializált formában előállított értékpapírt lehet. Így a felperes Tpt. 17.§ (3) bekezdésére történt hivatkozása sem alapos, a jogszabályba ütközésre alapított kereset sem teljesíthető. A bizományi szerződésben vállalt kötelezettség, az immobilizált kötvényre vételi bizományi szerződés kötése nem ütközött jogszabályba, nem tartalmazott lehetetlen szolgáltatást, így a semmisség nem áll fenn.

Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésével kapcsolatban az EK szerződés 234. cikke felhívása mellett az elsőfokú bíróság utalt arra, a Tpt. 6.§ (3) bekezdését a kötvények forgalomba hozatala során nem kellett betartani, az irányelvben foglaltak értelmezési nehézséget nem vetettek fel, így az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet elutasította.

A felperes másodlagos, tévedésre alapított keresete tekintetében az elsőfokú bíróság utalt arra, a megtámadási határidő kezdő időpontja az az időpont, amikor azon lényeges körülményeket megismerhette a megtámadásra jogosult, melyek eltérnek az általa a szerződéskötéskor ismertektől. A kötvények jellemzőire vonatkozó tévedésre, a tulajdonszerzésre, az értékpapír előállításának módjára vonatkozóan az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, felperes a bizományi szerződés aláírásával elismerte, a „tőkepiaci tájékoztatás befektetési eszközök egyes adatairól” elnevezésű dokumentumot átvette. Gondos eljárása esetén ebből tudomást szerezhetett volna arról, a kötvények nyilvános forgalomba hozatalára került sor, arra nem a magyar jog rendelkezései az irányadók, és hogy nem dematerializált kötvény került kibocsátásra. A felperes a szükséges tájékoztatást megkapta arról is, a további információk honnan szerezhetők be, amennyiben azonban nem szerezte be, saját kockázatára mulasztott. Ezen információk tekintetében megtévesztésre nem hivatkozhat, e körben a szerződéskötések időpontja az irányadó, ehhez képest a megtámadás 2009. augusztus 18-i keltezése folytán elkészt. A kibocsátó cégcsoport gazdasági helyzetét illető tévedés

tekintetében az elsőfokú bíróság rámutatott, felperes nem jelölte meg, hogy a ...gazdasági nehézségeiről mikor szerzett tudomást, csupán újságcikkekre hivatkozott. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a médiában jellemzően angol nyelven megjelent cikkek, hivatkozások olyan hitelt érdemlő információknak nem tekinthetők, melyektől a megtámadási határidő kezdő időpontja egyértelműen meghatározható lett volna. Nem volt megállapítható a felperesi tévedés, illetve az a tény, hogy azt alperesi jogelőd okozta, vagy felismerhette. Alperes számára nyilván több információ állt rendelkezésre a kibocsátó vagyoni helyzetéről, azonban az, hogy a bizományi szerződések kötésekor hitelt érdemlő, értékelhető adatok ismeretében lett volna, nem nyert bizonyítást. Azt, hogy az összefoglalóban szereplő adatok a kibocsátáskor nem voltak valósak, a felperes nem bizonyította, nem állította.

A harmadlagos kereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság a bizományi szerződések 5., illetve a Tpt. 5. pontjára, és 5.§ (1) bekezdés 40. pontjára hivatkozva kifejtette, alperes a felperes ügyfélszámla számmal azonosított forgalmazási számláján - mely letéti számla jellegű - az értékpapírokat jóváírta, ezzel felperesnek az értékpapírból folyó jogosultságait biztosította, felperes az értékpapír tulajdonosa lett. Utalt arra is, kétségtelen, a felperes részére az alperes által küldött forgalmazási számlakivonat nem felel meg a szerződés 5. pontjában írtaknak, immobilizált értékpapírra vonatkozóan letéti számla nem nyitható, mivel ugyan összevont címletben elő van állítva, de csak egy példányban és az nem Magyarországon található. Az átruházásra nem úgy kerül sor, mint a Magyarországon nyomdai úton előállított értékpapírok esetén, ezért kerültek a kötvények felperes forgalmazási számláján jóváírásra, azonban nem következik, hogy alperes nem tett eleget a bizományi szerződésekben írt kötelezettségének, és emiatt a szerződés megszűnt volna, hiszen megvásárolta a kötvényeket, azokkal elszámolt, a felperes nevében tartotta nyilván az immobilizált értékpapírokat, és nem vitásan azokkal felperes rendelkezni is tudott, a fizetéseképtelenségi eljárásokban saját nevében érvényesítette az igényét. Felperes nem bizonyította a rendelkezési joga gyakorlásának akadályozását, így a harmadlagos kereset is elutasításra került. A felperes negyedlegesen szerződésszegésen alapuló kártérítési igényét sem látta megalapozottnak, e körben a keresetet az okozati összefüggés és a kár bekövetkezte bizonyítottsága hiányában elutasította.

Az elsőfokú bíróság, mint szükségtelen mellőzte ...újbbóli meghallgatását. Az eredeti állapot helyreállítása kizártságára tekintettel az érvénytelenségi kereset körében meghallgatása szükségtelen volt. A kártérítési kereset jogalap hiányában alaptalan, ebben a körben szintén szükségtelen a tanúbizonyítás, ugyanezen okból mellőzte az elsőfokú bíróság a szakértő kirendelésére irányuló indítványt is. A perköltségről a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja és 4/A § (1) bekezdése felhívása mellett rendelkezett, 1.854.620 forint + áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezve a felperest.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára kötelezését, vagy a

tényállás tisztázása mellett az ítélet megváltoztatását és az alperes keresete szerinti marasztalását kérte. Előadta, alperes 10.240 USD-t kifizetett a felperesnek, de erről elszámolást nem kapott, szóbeli tájékoztatás szerint az a csődeljárásból történő kifizetése első részlete, ezzel alperes tartozása csökkent.

Kifejtette, az elsőfokú bíróság az alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésébe és 28. cikk (1) bekezdésébe, a Pp. (1) bekezdésébe ütköző módon járt el, az ítéletet hozó bíró kijelölését semmi nem indokolta, az objektív bírói eljáráshoz való jog sérült. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos szabályokat és a Kúria 2/2011. (12.12.) PK véleményét, az elsőfokú bíróság nem a fogyasztói szerződés jellegének megfelelően vizsgálta a szerződéseket. Utalt arra, az angol nyelvű tájékoztató aktuális információkat a szerződéskötés időpontjára vonatkozóan nem tartalmazott, az korábban készült. Az elsőfokú bíróság nem tárta fel a tényállást teljeskörűen, a dematerializált jellegtől való eltérés, a nem értékpapírszámlán való teljesítés, a forgalmazási számla letéti jellege nem volt külön megtárgyalva a szerződéskötéskor. A dematerializált jellegtől való eltérés egyébként számára csak a per folyamán vált nyilvánvalóvá. A csődeljárásban rendelkezési jogát csak akkor tudja gyakorolni, ha bejelentett követelését alperes a felperesre átruházza, így igazolt, hogy nincs tulajdonában az értékpapír. Hivatkozott arra is, más országokban dematerializált formában bocsátották ki ezeket a kötvényeket, ezt nálunk nem alkalmazták, de ezt az ítélet nem érintette. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta alperesnek a kibocsátóval kötött szerződését, a forgalmazási számla jogi helyzetét sem. Hivatkozott az értékpapír-rendszer magyarországi sajátosságaira, s arra, a semmisség érdemi vizsgálata során az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét nem teljesítette, jogszabályi helyeket nem jelölt meg. Fenntartotta a kibocsátó és a garantőr gazdasági helyzetéről való tájékoztatás elmaradásával kapcsolatos, valamint az alperesi tájékoztatás hiányosságára vonatkozó álláspontját.

Negyedleges keresete folytán a kártérítésre vonatkozóanmeghallgatását kérte, ezt az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte. Megismételte, nem késett el a bizományosi szerződések megtámadása tekintetében, mivel a szerződéseknek azok megkötésekor bírt tartalmától való eltérő volta csak a per során vált számára ismertté. Az a körülmény, alperes mindkét féltől kapott jutalékot, igazolja, érdekelt volt a kötvényértékesítésben, ezért nem tájékoztatta az ügyfeleket korrekt módon a kibocsátó garantőr kibocsátáskori gazdasági helyzetéről, és olyan kérdésekről, melyek visszariaszthatták volna a befektetőket. Úgy vélte, a magyar nyilvános forgalomba hozatalkor érvényes magyar Tpt. szabályai alkalmazandók, csak jelen perben értesült arról, hogy ezen kérdésekben tévedésben volt, ezt pedig alperes okozta. Alperes által alkalmazott forgalmazási számla a hatályos jogszabályok szerint és az üzletszabályzat keretszerződés szerint sem létezik, hibás az elsőfokú bíróság letéti számlára való hivatkozása. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a károkozó magatartást, s a kárigényt sem, bizonyítást nem folytatott le ebben a körben. Az ügyvédi munkadíj sem arányos, így annak csökkentését kérte, a kereseti kérelmét egyebekben fenntartva a pontos összezszerűség tekintetében, utalt arra, az elszámolás eredményeképpen tud arról nyilatkozni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a módosított kereseti kérelmekre részletesen nyilatkozva az első fokú ítélet helybenhagyását kérte. Utalt arra, a törvényes bíróhoz való jog nem sérült, az alaptörvény megjelölt „M” cikkéből felperes alkotmányos joga nem következik. A perbeli szerződés kapcsán a 2/2011. PK vélemény nem alkalmazható, nincs olyan kereseti kérelem, melynek eldöntése szempontjából relevanciája lenne annak, hogy a perbeli szerződés fogyasztói szerződés-e. Az eredeti állapot helyreállításának nincs helye, a szerződés semmisségére irányuló kérelem érdemben is alaptalan. A forgalomba hozatal nem ütközött a Tpt. 6.§ (3) bekezdésébe és 17.§ (3) bekezdésébe, a felperes hivatkozása téves volt az értékpapírok dematerializációját illetően. A kötvények forgalomba hozatala jogszerű volt, nem ütközött a Tpt. 6.§ és 17.§-aiba, helytálló volt az elsőfokú bíróság álláspontja a megtévesztésre, tévedésre alapított másodlagos kereset elkészttségét és érdemi alaptalanságát illetően is. A kibocsátó és a garanciavállaló gazdasági helyzetét illetően utalt arra, ezekkel a felperes által hivatkozott információkkal a piac és alperes sem rendelkezett, a garanciavállaló váratlanul omlott össze 2008. szeptemberében, a hír a piacokat, a gazdasági elemzőket, felügyeleti szerveket is meglepte.

A tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, nem tévesztette meg a felperest és a felperes a tévedés tényét sem bizonyította. Egyéb befektetései során is vásárolt ... formában előállított értékpapírt, azokat később értékesítette. Ahol befektetése részben vagy egészben megtérült, a bizományosi szerződés érvénytelenségére nem hivatkozott. A felperes tulajdonjogot szerzett a kötvényeken az értékpapír letéti számlán történt jóváírással, a forgalmazási számla értékpapír letéti számlának minősül, az alletétbe adásra az üzletszabályzattal összhangban került sor, s a felperes rendelkezési joga biztosítva volt, utalt az ezzel kapcsolatos levelezésekre.

A kártérítési kereset tekintetében utalt arra, részint átfedés van a harmadlagos és negyedleges kereset között, másrészt a kárigény idő előtti is, az amerikai és holland csődeljárás eredménye még nem ismert, felperes befektetésének egy része meg fog térülni, egyebekben a kártérítési kérelem alaptalan. A felperes bírósági felhívás ellenére bizonyítást nem indítványozott, az ítélet érdemben is helytálló, ő jogellenesen nem járt el, Megalapozatlan az ügyvédi munkadíj csökkentésére irányuló fellebbezés is.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak jogi következtetései, azokkal a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett.

A fellebbezésben felhozottakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla utal arra, önmagában az a körülmény, hogy a perben eljáró bírák személye változott, nem sértette az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, illetve XXVIII. cikk (1)

bekezdését, a Pp. 18.§-át és a 2011. évi CLXI. törvény 8.§ (2) bekezdését sem. A keresettel támadott bizományosi szerződés, mint fogyasztói szerződés vizsgálata tekintetében a Fővárosi Ítéltábla utal arra, különös jelentősége a támadott szerződések fogyasztói jellegének nem volt, hivatalból észlelendő, az LB 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4. a) és b) pontjában írt semmisségi ok nem merült fel.

A támadott bizományosi szerződések „facere” jellegű szerződések, és mint ilyenek irreverzibilisek, ezért az eredeti állapot helyreállításának nem volt helye, ebben a körben a Fővárosi Ítéltábla utal az EBH2011.2414 szám alatt megjelent Gfv.IX.30.153/2011/10. számú ítéletben foglaltakra. Kiemeli továbbá ugyancsak ezen ítélettel összefüggésben, hogy a felperes már 2003. február 12-én is kötött alperesi jogelőddel befektetési szolgáltatási keretszerződést, és 2004. július 20-án bizományosi szerződést USD alapúáltal kibocsátott tőkegarantált kötvény megvásárlására. A felperes és alperesi jogelőd 2007. július 5. napján is kötött bizományi szerződést ugyancsak a ...által kibocsátott USD alapú tőkegarantált kötvények vásárlására.

Ezen ügyleteket követően került sor a jelen perbeli bizományi szerződések megkötésére, erre figyelemmel az értékpapírok alapvető tulajdonságaira vonatkozó információhiányra, illetve alperesi jogelőd „rábeszélésére” hivatkozás életszerűtlen. A felperes tapasztalt befektetőnek számít, a befektetési kockázata a kifejtettek szerint a perbeli kötvényekkel kapcsolatos veszteségre is kiterjedt, a ... pénzpiacra sem várt, előre nem látható csődhelyzetbe kerülésével előállt veszteségét, befektetési kockázatát tehát nem háríthatja át alperesre.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a tekintetben is, a felperesnek a semmisségre való hivatkozása téves. Az értékpapírok forgalomba hozatala nem ütközött a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 6.§ (3) bekezdésébe az Európai Parlament és Tanács 2003/71/EK irányelv átvétele és a magyar jogszabályokba beépülése folytán. A kötvények forgalmazására Írországban és Magyarországon került sor, az írországi illetékes hatóság a tájékoztatót jóváhagyta, az Magyarországon is érvényes, a PSzÁF értesítése is megtörtént. Így a külföldön kibocsátott, és ott is nyilvánosan forgalomba hozott értékpapírok Magyarországon is forgalomba hozhatók voltak akkor is, ha azok nem feleltek meg a Tpt. 6.§ (3) bekezdésében írt rendelkezéseknek.

Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításaival is, hogy a megtévesztéssel kapcsolatos állításait a felperes nem bizonyította. Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletében írtakat a Tpt. 5.§ (1) bekezdés 40) pontját illetően az értékpapírszámla, illetve a felperes forgalmazási számlája jogi minősítését illetően.

Ténykérdés, hogy alperes a felperes részére megvásárolta a kötvényeket, azokat a felperes nevén tartotta nyilván, azokkal a felperes rendelkezni tudott, a fizetéseképtelenségi eljárásokban az igényeit érvényesíteni tudja.
Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság a további bizonyítást, erre vonatkozó döntését megfelelően indokolta.

Nem eltúlzott az elsőfokú bíróság által megállapított első fokú perköltség összege sem, a keresetlevél 2009. október 30-ai benyújtásakor számított pertárgyérték - 55.154.000 forint - alapulvételével a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja alapján az helytálló. (A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja szerint polgári perben az elsőfokú bírósági eljárásban az ügyvéd munkadíjának a pervesztes felet terhelő összege 10 millió forint feletti, de 100 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén 500.000 forint és a 10 millió forint feletti összeg 3%-a, 1.354.620 forint, összesen 1.854.620 forint + 27% áfa.)

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése, a Pp. 239.§-a és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A §-a alapján köteles az alperes javára a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült, a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló mérsékelt összegű ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2013. február 8.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Koday Zsuzsanna s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
írnok